

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ
ОБРАЗОВАЊУ**

Бања Лука, март 2022. године

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 67/20), у члану 15. у ставу 6. ријечи: „исте врсте студија“ бришу се.

У члану 15. после става 6. додаје се нови став 7. који гласи: „ (7) Високошколска установа прописује општим актом услове за пренос ECTS бодова између различите врсте студија на првом циклусу студија.“

Члан 2.

У члану 16. у ставу 2. ријечи: „осим кратког програма студија који траје од једне до двије године и вреднује се са најмање 60 ECTS бодова до најмање 120 ECTS бодова.“ бришу се.

У ставу 7. после ријечи: „након“ додаје се ријеч : „завршеног“, а после ријечи : „студија“ додају се ријечи : „првог и“.

Ставови 3. и 4. бришу се.

Досадашњи ст. 5., 6. и 7. постају ст. 3., 4. и 5.

Члан 3.

У члану 19. став 9. мијења се и гласи: „ (9) Практични рад, практична обука и стручна пракса којом се развијају знања, вјештине и компетенције студената које су обухваћене стандардом квалификације за коју се студент образује, могу се реализовати у високошколској установи, у другој образовној установи, код послодавца и у наставним базама чланица високошколске установе, што ће се прецизније уредити општим актом високошколске установе и уговором између студента и субјеката у којима се изводи наведени рад, односно обука и пракса.“

Члан 4.

У члану 21. став 2. после ријечи: „са“ додају се ријечи „стандардом квалификације, те са“.

Члан 5.

У члану 22. став 1. тачка 6. после ријечи: „академско“, додају се ријечи :“или научно“.

Члан 6.

Досадашњи члан 26. брише се.

Члан 7.

У члану 27. у ставу 3. ријечи: „и акредитације“ бришу се.

У ставу 5. после ријечи: „дипломе“ додају се ријечи: „(уколико је студиј организован по моделу тзв. Joint Degree), односно диплома (уколико је студиј организован по моделу тзв. Double Degree).“

Члан 8.

Послије члана 28. додаје се нови члан 28.а који гласи: „

1) Високошколске установе могу организовати кратке програме студија у трајању од једне до двије године који се вреднују са најмање 60 до 120 ECTS бодова.

2) Кратки програм студија из става 1. овог члана може се организовати уколико пружа одговарајућа знања, вјештине и компетенције за област рада или занимања, лични развој студента или за даље студирање ради завршетка студија првог циклуса.

3) Високошколска установа може признати ECTS бодове стечене на програму из става 1. овог члана уколико програм пружа одговарајућа знања вјештине и компетенције потребне за завршетак првог циклуса студија.

4) Министар доноси Правилник о организацији, спровођењу, издавању сертификата и поступку вођења евиденције кратког програма студија.

5) Високошколска установа општим актом ближе уређује начин извођења и организацију кратког програма студија.

6) Високошколска установа је обавезна укључити представнике привредног сектора у поступак креирања кратког програма студија.“

Члан 9.

У члану 38. у ставу 2. ријечи: „став 2.“ мијењају се ријечима: „став 3.“.

Члан 10.

У члану 54. у ставу 2. после броја: „6)“, додају се бројеви: „7), 8), 10)“,.

Члан 11.

У члану 57. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи: „ (3) Проректори универзитета се бирају на период од четири године.“

Досадашњи ст. 3., 4., 5. и 6. постају ст. 4., 5., 6. и 7.

Члан 12.

У члану 61. у ставу 1. тачка 1. ријечи: „уз претходно прибављено мишљење управног одбора“ мијењају се ријечима: „уз претходно прибављене сагласности у складу са овим законом.“

У ставу 2. послѣје броја: „1)“, додаје се број: „2)“, а послѣје броја: „7)“, додаје се број: „10)“.

Члан 13.

У члану 69. став 3. мијења се и гласи:

„Министарство утврђује приједлог броја студената за упис у прву годину првог и другог циклуса студија на јавним високошколским установама у складу са Мрежом високошколских установа и потребама тржишта рада.“

Члан 14.

У члану 79. у ставу 5. брише се ријеч „студија“.

У истом ставу послѣје ријечи „струковних“ додају се ријечи „и академских студија на високим школама“.

Члан 15.

У члану 80. став 3. мијења се и гласи: „(3) Кандидату који је други пут тј. поново изабран у звање доцента, односно ванредног професора, покренуће се процедура избора у више звање, на његов захтјев, и прије истека изборног периода на који је други пут биран.“

Послѣје става 3. додаје се нови став 4. који гласи: „(4) Приликом избора у звање из ст. 3) овог члана, узимају се у обзир сви резултати остварени у посљедњих пет, односно шест година, у зависности од трајања посљедњег изборног периода, рачунајући до дана подношења захтјева.“

Члан 16.

У члану 81. у ставу 1. тачка 3. подтачка 3. мијења се и гласи: „има цитираност научних публикација од минимум пет хетероцитата“.

Послѣје става 1. додаје се нови став 2. који гласи: „(2) Под научном облашћу из става 1. овог члана подразумијева се ужа научна област у складу са Правилником о научним и умјетничким областима, пољима и ужим областима.“

Члан 17.

У члану 87. став 3. послѣје ријечи: „закона“ додаје се везник: „и“.

Члан 18.

У члану 97. послѣје става 5. додаје се нови став 6. који гласи: „(6) Наставнику и сараднику из ст. 4 овог члана радни однос престаје даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.“

Члан 19.

У члану 98. послије става 4. додаје се нови став 5. који гласи: „ (5) Наставнику и сараднику из ст. 1. овог члана радни однос престаје даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.“

Члан 20.

У члану 113. у ставу 1. послије ријечи : “систем“, додају се ријечи: „високог образовања“, а ријеч: „ЈИС“ мијења се ријечју: „ЈИСВО“.

У ставу 2. послије ријечи: „похрањивања,“ додаје се ријеч: „размјене“, а ријеч :“ЈИС-а“ мијења се ријечју: „ЈИСВО-а“.

У ставу 3. ријеч: „ЈИС-у“ мијења се ријечју: „ЈИСВО-у“.

Послије става 3. додаје се нови став 4. који гласи: „ (4) Све високошколске установе које немају информациони систем, односно чији информациони систем не располаже с одговарајућим подацима, дужне су да изврше прикупљање и обраду тих података на начин да буде омогућен њихов благовремен и несметан унос у ЈИСВО.“

Члан 21.

У члану 123. став 6. послије ријечи: „првог“ додају се ријечи: „и другог“.

Члан 22.

У члану 131. став 1. тачка 3. брише се.

Досадашње т. 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. и 15 постају т. 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. и 14.

У ставу 1. тачка 14. послије ријечи: „прописане“ додају се ријечи: „чланом 112. став 1. и“.

Послије тачке 14. додаје се нова тачка 15. која гласи: „15) не омогуће приступ подацима у својим информационим системима за потребе уноса и ажурирања података у ЈИС-у у складу са чланом 113. став 3. овог закона, и не изврше прикупљање и обраду података на начин да буде омогућен њихов благовремен и несметан унос у ЈИСВО, у складу са чланом 113. став 4. овог закона,“

Члан 23.

У члану 136. послије става 1. додаје се нови став 2. који гласи: „ (2) Под акредитованим установама из Републике, у смислу члана 40. став 4. овог закона, сматрају се и високошколске установе које имају дозволу за рад и у поступку су прве акредитације, до окончања поступка акредитације.“

Члан 24.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о високом образовању садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према коме Република Српска уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовању, култури и заштити културних добара, физичкој култури, као и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: -----, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовању, култури и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број ----- године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о студентском организовању, није установљено да EU *acquis* садржи обавезујуће изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног Нацрта закона, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење измјена и допуна Закона о високом образовању је тај што је у периоду од усвајања важећег Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број 67/20) до данас Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво континуирано пратило примјену закона у пракси и могућност разраде законских одредби кроз подзаконске акте.

Као резултат ове контроле над примјеном закона, утврђено је да постоји потреба да се поједине одредбе закона прецизније дефинишу, да се поједине ситуације законски уреде које до сада нису биле уређене као и да постоји потреба да се даља разрада законских одредби кроз подзаконске прописе другачије уреди.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. овог закона враћа се проходност између различите врсте студије (са академских на струковне и обрнуто) и додаје одредба којом се прописује да

високошколска установа својим општим актом утврђује услове за пренос бодова и проходност.

Чланом 2. овог закона брисане су одредбе везане за кратки програм студија и исте се пребацују у нови члан 28а. у којем се детаљније прописују. Такође, измјеном у ставу 7) се ограничава проходност до трећег циклуса на начин да се студије трећег циклуса могу уписати само после завршених академских студија првог и другог циклуса.

Чланом 3. овог закона прописује се могућност да се практични рад и стручна пракса одвија и код (приватног) послодавца, што је један од корака ка увођењу дуалног образовања, односно могућност да поједине високошколске установе испробају овај модел прије него што се донесе посебан закон о дуалном образовању.

Чланом 4. овог закона мијења се став 2. члана 21. у складу са Стандардима за почетну акредитацију у складу са којима студијски програм мора бити усклађен са стандардом квалификације.

Чланом 5. овог закона исправља се техничка грешка у члану 22. став 1. тачки 6. закона.

Чланом 6. овог закона брише се постојећи члан 26. закона.

Чланом 7. овог закона прописује се могућност да се у случају заједничких студија могу издавати двије дипломе.

Чланом 8. овог закона прописан је нови члан 28а којим се детаљније уређује питање извођења кратких програма студија.

Чланом 9. овог закона исправља се техничка грешка у члану 38. у ставу 2. закона.

Чланом 10. овог закона прописано је да студенти могу одлучивати о питањима које се тичу именовања проректора, именовању вијећа научних области и о доношењу одлуке о расписивању конкурса за изборе у звања.

Чланом 11. овог закона прописује се мандат проректорима универзитета.

Чланом 12. овог закона усаглашавају се постојеће одредбе закона везане за доношење статута чланице универзитета.

Чланом 13. овог закона исправља се техничка грешка у члану 69. став 3. закона.

Чланом 14. овог закона прописује се питање избора у наставна звања на високим школама.

Чланом 15. овог закона прописана је могућност покретање процедуре избора у звање на захтјев кандидата и прије истека изборног периода на који је други пут биран.

Чланом 16. овог закона мијења се у члану 81. у ставу 1. тачка 3. подтачка 3.

Чланом 17. овог закона исправља се техничка грешка у члану 87. став 3. овог закона.

Чланом 18. овог закона прописује се престанак радног односа наставнику и сараднику даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.

Чланом 19. овог закона прописује се престанак радног односа наставнику и сараднику даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.

Чланом 20. овог закона прописује се обавеза високошколским установама да прикупљају податке за Јединствени информациони систем.

Чланом 21. овог закона прописује се финансирање школарине из буџета Републике редовним студентима на другом циклусу који први пут обнављају завршну годину студија.

Чланом 22. овог закона исправља се техничка грешка и усаглашавање са измјенама у члану 26. и члану 113. став 4. закона.

Чланом 23. прописује се да се акредитованим установама из Републике сматрају и оне високошколске установе које имају дозволу за рад и у поступку су прве акредитације.

Чланом 24. овог закона прописано је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о високом образовању, Министарство привреде и предузетништва, у Мишљењу број: ----- године, констатује да је:

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са тачком 4. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво је приликом израде текста нацрта закона затражило приједлоге од два јавна универзитета у Републици Српској и Уније студената Републике Српске.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.

ЗАКОН О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ
(Текст предложених измјена и допуна уграђен у текст Закона)

Обим студија

Члан 15.

(1) Студије из члана 13. овог закона изводе се у складу са Европским системом преноса и акумулације бодова (European Credit Transfer System, у даљем тексту: ECTS).

(2) ECTS бодови одређују се на основу просјечног рада студента неопходног за стицање предвиђених исхода учења, при чему један ECTS бод представља, по правилу, 30 сати укупног просјечног ангажовања студента.

(3) Збир од 60 ECTS бодова одговара просјечном укупном ангажовању студента у оквиру 40-часовне радне седмице током једне академске године, а састоји се од наставе, самосталног рада, колоквијума, испита, израде завршних радова, практичног рада, стручне праксе и обављања волонтерског рада у складу са прописима којим се уређује ова област.

(4) Високошколска установа у структури студијског програма прописује који су облици ангажовања из става 3. овог члана обавезни за студенте на том студијском програму.

(5) Високошколска установа прописује критеријуме за утврђивање ECTS бодова по предметима који су усклађени са Водичем за кориштење ECTS-а 2015 (ECTS User Guide 2015).

(6) Пренос ECTS бодова између различитих студијских програма врши се на основу броја ECTS бодова и исхода учења.

(7) Високошколска установа прописује општим актом услове за пренос ЕЦТС бодова између различите врсте студија на првом циклусу студија.

Трајање студија

Члан 16.

(1) Један семестар студија вреднује се са најмање 30 ECTS бодова у сваком циклусу.

(2) Студије првог циклуса трају три или четири године и вреднују се са најмање 180 ECTS бодова, односно најмање 240 ECTS бодова.

(3) Студије другог циклуса изводе се након студија првог циклуса, трају једну или двије године и вреднују се са најмање 60 ECTS бодова, односно најмање 120 ECTS бодова и то тако да у збиру са првим циклусом студија износе најмање 300 ECTS бодова.

(4) Изузетак од ст. 2. и 5. овог члана су интегрисане студије које се изводе као јединствени студијски програм који обухвата први и други циклус студија и вреднује

се са најмање 300 ECTS бодова, односно интегрисани студији медицине и стоматологије који се вреднују са најмање 360 ECTS бодова.

(5) Студије трећег циклуса изводе се након **завршеног академског студија првог и другог циклуса**, односно интегрисаног студија, трају три године и вреднују се са најмање 180 ECTS бодова.

Наставни процес

Члан 19.

(1) Високошколска установа дужна је да организује наставни процес за све студенте који стичу високо образовање на начин прописан чланом 18. овог закона.

(2) Високошколска установа дужна је да обезбиједи јавно доступним информације о:

- 1) начину, времену и мјесту одржавања наставе, предавања и вјежби,
- 2) циљевима, методама и садржајима наставе,
- 3) методама, критеријумима и мјерилима испитивања,
- 4) начину обезбјеђивања јавности на испиту,
- 5) начину остваривања увида у резултате испита и провјере знања,
- 6) осталим питањима од значаја за студенте.

(3) Високошколске установе у Републици обавезне су да у складу са техничким могућностима путем електронских средстава комуникације студентима омогуће приступ наставним материјалима односно литератури, презентацијама, аудио-видео материјалу и другим материјалима за које се објавом неће нарушавати ауторска права у вези са дистрибуцијом.

(4) Доступност информација из ст. 1, 2. и 3. овог члана високошколска установа прописује општим актима.

(5) Наставници и сарадници изводе предавања и вјежбе и друге облике наставе на једном од службених језика Републике по властитом избору.

(6) Студенти полажу испите на једном од службених језика Републике по властитом избору.

(7) Настава или дио наставе може се изводити и на једном од страних језика, уколико је дефинисано студијским програмом.

(8) Високошколска установа, односно чланица високошколске установе дужна је да практични рад и стручну праксу организује и реализује као саставни дио наставног процеса.

(9) Практични рад, практична обука и стручна пракса којом се развијају знања, вјештине и компетенције студената које су обухваћене стандардом квалификације за коју се студент образује, могу се реализовати у високошколској установи, у другој образовној установи, код послодавца и у наставним базама чланица високошколске установе, што ће се прецизније уредити општим актом високошколске установе и уговором између студента и субјеката у којима се изводи наведени рад, односно обука и пракса.

(10) Дио наставе може се изводити у установама и организацијама које су наставне базе високошколских установа, у складу са студијским програмом и законом.

(11) Наставна база јавне високошколске установе из области здравља и заштите здравља користи се за извођење наставног процеса само за потребе те високошколске установе.

Студијски програм – опште одредбе

Члан 21.

(1) Студијски програм је свеобухватан и систематичан приступ за пружање академског и струковног образовања с циљем припреме студената за наставак образовања или успјешну каријеру.

(2) Студијски програм треба да буде усклађен са **стандардом квалификације, те са** стратешким циљевима у области високог образовања и потребама тржишта рада.

(3) Студијски програм доноси се по процедури и на начин прописан статутом и општим актом високошколске установе, а у складу са ESG стандардима за акредитацију.

(4) У складу са ESG стандардима, високошколска установа је при изради студијских програма дужна укључити представнике студената и тржишта рада.

Студијски програм првог и другог циклуса

Члан 22.

Студијским програмом првог и другог циклуса утврђују се:

- 1) назив и циљеви студијског програма,
- 2) област образовања којој припада студијски програм,
- 3) врста и ниво студија,
- 4) обим студија,
- 5) исходи учења на нивоу студијског програма,
- 6) струковно, односно академско **или научно** звање које се стиче завршетком студијског програма,
- 7) услови за упис на студијски програм за студенте из Републике и БиХ, односно иностранства,
- 8) листа обавезних, изборних и факултативних предмета са оквирним садржајем,
- 9) обавезна и помоћна литература за студиј,
- 10) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
- 11) мјеста извођења наставе,
- 12) потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
- 13) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
- 14) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
- 15) бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,
- 16) услови уписа студента у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
- 17) начин избора предмета из других студијских програма,
- 18) могућност извођења наставе на страним језицима,
- 19) услови за прелазак са других студијских програма,
- 20) силабуси наставних предмета,
- 21) остала питања од значаја за извођење студијског програма.

Заједнички студиј

Члан 27.

(1) Високошколска установа може са другом акредитованом високошколском установом, у земљи и иностранству успоставити заједнички студиј, на основу заједнички утврђеног студијског програма и општег акта високошколске установе.

(2) Заједнички студиј је заједнички студијски програм који организују и изводе двије или више акредитованих домаћих или иностраних високошколских установа.

(3) Студијски програм из става 1. овог члана који изводе високошколске установе из Републике, односно БиХ мора проћи поступак почетне акредитације.

(4) Студијски програм из става 1. овог члана који изводе домаће и иностране високошколске установе мора бити акредитован у складу са прописима из области обезбјеђења квалитета у земљи у којој се изводи и у земљи у којој је сједиште, односно одјељење ван сједишта високошколске установе која изводи студијски програм.

(5) Успостављање, извођење, завршетак заједничког студија и издавање заједничке дипломе (уколико је студиј организован по моделу тзв. **Joint Degree**), односно диплома (уколико је студиј организован по моделу тзв. **Double Degree**) дефинишу се уговором између високошколских установа које га изводе, а у складу са одредбама закона и општим актом високошколске установе.

28.a

1) Високошколске установе могу организовати кратке програме студија у трајању од једне до двије године који се вреднују са најмање 60 до 120 ECTS бодова.

2) Кратки програм студија из става 1. овог члана може се организовати уколико пружа одговарајућа знања, вјештине и компетенције за област рада или занимања, лични развој студента или за даље студирање ради завршетка студија првог циклуса.

3) Високошколска установа може признати ECTS бодове стечене на програму из става 1. овог члана уколико програм пружа одговарајућа знања вјештине и компетенције потребне за завршетак првог циклуса студија.

4) Министар доноси Правилник о организацији, спровођењу, издавању сертификата и поступку вођења евиденције кратког програма студија.

5) Високошколска установа је обавезна укључити представнике привредног сектора у поступак креирања кратког програма студија.

Издавање дозволе за рад

Члан 38.

(1) На основу извјештаја са препоруком за издавање дозволе за рад из члана 37. став 3. овог закона, министар издаје дозволу за рад високошколској установи.

(2) На основу извјештаја са препоруком за одбијање захтјева за издавање дозволе за рад из члана 37. став 3. овог закона, министар рјешењем одбија захтјев за издавање дозволе за рад.

(3) Дозвола за рад високошколске установе из става 1. и рјешење из става 2. овог члана коначни су, а против истих се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Надлежности сената

Члан 54.

- (1) Сенат одлучује о академским питањима и обавља сљедеће послове:
- 1) одлучује о наставној, научној, умјетничкој и стручној дјелатности високошколске установе,
  - 2) доноси статут универзитета, односно високе школе уз претходно прибављено мишљење управног одбора и уз сагласност Министарства,
  - 3) даје сагласност на статуте чланица универзитета,
  - 4) доноси опште акте у складу са законом и статутом високошколске установе,
  - 5) сенат универзитета, на приједлог научно-наставног вијећа, односно умјетничко-научно-наставног вијећа, доноси кратке програме студија, студијске програме првог, другог, трећег циклуса студија, интегрисане студијске програме и програме цјеложивотног учења, а сенат високе школе доноси кратке студијске програме, студијске програме првог циклуса студија и програме цјеложивотног учења,
  - 6) бира и разрјешава ректора универзитета, односно директора високе школе,
  - 7) именује и разрјешава проректоре на приједлог ректора,
  - 8) именује чланове управног одбора из реда академског и административног особља,
  - 9) сенат универзитета именује вијећа научних области по научним областима на приједлог вијећа чланица универзитета,
  - 10) доноси одлуку о расписивању конкурса за изборе у наставничка и сарадничка звања у складу са општим актом високошколске установе,
  - 11) сенат универзитета врши избор академског особља на приједлог научно-наставног, односно умјетничко-научно-наставног вијећа чланице универзитета и мишљења вијећа научних области,
  - 12) сенат универзитета даје сагласност на извјештаје у поступку стицања научног звања доктора наука,
  - 13) сенат универзитета, на приједлог научно-наставног вијећа, додјељује почасно звање професор емеритус и почасни доктор наука,
  - 14) предлаже Министарству број студената који се финансирају из буџета Републике, за упис у прву годину првог и другог циклуса студија за јавне високошколске установе,
  - 15) предлаже Министарству број самофинансирајућих студената, ванредних студената и студената страних држављана, за упис у прву годину сва три циклуса студија,
  - 16) доноси правила студирања,
  - 17) предлаже управном одбору годишњи програм рада високошколске установе, на приједлог научно-наставног и умјетничко-научно-наставног вијећа,
  - 18) сенат универзитета на приједлог научно-наставног вијећа и умјетничко-научно-наставног вијећа, односно сенат високе школе усваја листу одговорних наставника и сарадника,
  - 19) усваја извјештај о самовредновању високошколске установе,

20) даје приједлог управном одбору за оснивање и укидање факултета и других чланица универзитета,

21) обавља и друге послове у складу са законом и статутом високошколске установе.

(2) Чланови сената који су представници студената могу одлучивати у стварима из става 1. т. 1), 2), 3), 4), 5), 6), **7), 8), 10), 14), 15), 16), 17)** и 19) овог члана.

Мандат ректора, директора и проректора

Члан 57.

(1) Ректор универзитета, односно директор високе школе бира се на основу јавног конкурса на период од четири године, са могућношћу још једног избора.

(2) Истеком мандата ректору или у случају разрјешења ректора прије истека мандата, престаје мандат и проректорима.

(3) Проректори универзитета се бирају на период од четири године.

(4) Уколико се избор новог ректора не изврши до истека мандата ректора, као и у случају престанка мандата ректора или разрјешења ректора прије истека мандата, сенат именује лице које ће дужност ректора обављати до избора новог ректора, а најдуже шест мјесеци од дана истека мандата.

(5) Поступак избора и разрјешења, те разлози за смјену ректора, проректора, односно директора високе школе прије истека мандата прописује се статутом и општим актом високошколске установе.

(6) Ректора универзитета, односно директора високе школе, сенат може разријешити дужности и прије истека мандата тајним гласањем, већином гласова од укупног броја чланова.

(7) Одлука сената је коначна, а против исте се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Надлежности вијећа

Члан 61.

(1) Вијеће у оквиру своје надлежности:

- 1) доноси статут факултета, односно умјетничке академије, **уз претходно прибављене сагласности у складу са овим законом,**
- 2) доноси правилнике којима се регулише рад факултета, односно умјетничке академије, на приједлог декана,
- 3) даје мишљење и приједлоге сенату о академским, научним, умјетничким и стручним питањима, у складу са статутом високошколске установе,
- 4) доставља сенату приједлог листе и приједлог коначне листе одговорних наставника и сарадника на тој чланици универзитета,
- 5) предлаже сенату студијске програме првог, другог и трећег циклуса, односно промјене у структури и садржају студијских програма и наставних метода,
- 6) даје приједлог сенату за избор професора емеритуса,
- 7) предлаже ректору именовање и разрјешење декана,
- 8) даје приједлог ректору у вези са радним статусом академског особља,

- 9) даје ректору мишљење на приједлог правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, у дијелу који се тиче те организационе јединице,
  - 10) именује продекане на приједлог декана,
  - 11) предлаже програм развоја чланице универзитета,
  - 12) предлаже сенату расписивање конкурса за изборе у звања наставника и сарадника,
  - 13) формира комисију за подношење извјештаја за избор у научно-наставно, односно умјетничко-наставно звање и утврђује приједлог одлуке о избору кандидата,
  - 14) предлаже сенату чланове вијећа научних области,
  - 15) разматра и усваја извјештаје о самовредновању студијских програма,
  - 16) именује комисије за израду завршног рада на првом, другом и докторске дисертације на трећем циклусу студија,
  - 17) доноси Правилник о коришћењу властитих прихода чланице универзитета,
  - 18) обавља и друге послове у складу са статутом и другим општим актима универзитета и факултета, односно умјетничке академије.
- (2) Чланови вијећа који су представници студената могу одлучивати у стварима из става 1. т. 1), 2), 5), 7), 10), 11), 15) и 17) овог члана.

Број уписаних студената

Члан 69.

(1) Високошколске установе достављају Министарству приједлог плана уписа студената у прву годину првог, другог и трећег циклуса студија, најкасније до 31. јануара за наредну академску годину.

(2) Приједлог плана уписа из става 1. овог члана садржи податке из члана 54. став 1. т. 14) и 15) овог закона.

(3) Министарство утврђује приједлог броја студената за упис у прву годину првог и другог циклуса студија на јавним високошколским установама, у складу са Мрежом високошколских установа и потребама тржишта рада.

(4) На приједлог Министарства, Влада доноси одлуку о броју студената за упис у прву годину првог и другог циклуса студија на јавним високошколским установама, најкасније до 31. марта текуће године за наредну академску годину.

(5) Саставни дио приједлога из става 1. овог члана за јавне високошколске установе је образложена процјена о потребним финансијским средствима за извођење студијског програма у односу на број предложених уписних мјеста.

(6) Високошколске установе достављају Министарству податке о студентима уписаним у прву годину студија најкасније до 30. новембра академске године, о чему Министарство информише Владу.

Звања

Члан 79.

(1) Наставничка звања на високошколским установама су: научно-наставна, умјетничко-наставна и наставна.

(2) Научно-наставна и умјетничко-наставна звања су: доцент, ванредни професор и редовни професор.

(3) Наставна звања су: предавач високе школе и професор високе школе.

(4) Наставници у научно-наставном и умјетничко-наставном звању могу да изводе наставу на свим врстама академских и струковних студија.

(5) Наставници у наставном звању могу да изводе наставу на првом циклусу струковних и академских студија на високим школама.

(6) Научно-наставна и умјетничко-наставна звања могу се стећи само на универзитету.

(7) На универзитету се могу стицати научна и истраживачка звања, у складу са прописима којим се уређује научноистраживачка дјелатност и статутом универзитета.

(8) Сарадничка звања на универзитету су: асистент, умјетнички сарадник, виши асистент, виши умјетнички сарадник и лектор, а на високој школи асистент и умјетнички сарадник.

Избор у звање

Члан 80.

(1) Избор у звање наставника на високошколској установи заснива се на оствареним и мјерљивим резултатима рада кандидата у наставном и научноистраживачком, односно умјетничком раду.

(2) Поред резултата из става 1. овог члана, приликом избора у звање вреднује се и следеће:

- 1) стручно-професионални допринос који подразумева да је кандидат аутор/коаутор елабората или студије, руководилац или сарадник на научноистраживачком или стручном пројекту, иноватор, аутор/коаутор патента или техничког унапређења, односно аутор/коаутор умјетничког пројекта или сарадник на умјетничком пројекту, и друго,
- 2) допринос академској и широј заједници који подразумева ангажовање у националним или међународним научним, односно стручним организацијама, институцијама од јавног значаја, културним институцијама и слично,
- 3) сарадња са другим високошколским, научноистраживачким, односно институцијама културе или умјетности у земљи и иностранству која подразумева мобилност, заједничке студијске програме, интернационализацију, пленарно предавање на међународном научном скупу и друго.

(3) Кандидату који је други пут тј. поново изабран у звање доцента, односно ванредног професора, покренуће се процедура избора у више звање, на његов захтјев, и прије истека изборног периода на који је други пут биран.

(4) Приликом избора у звање из ст. 3) овог члана, узимају се у обзир сви резултати остварени у посљедњих пет, односно шест година, у зависности од трајања посљедњег изборног периода, рачунајући до дана подношења захтјева.

Минимални услови за избор у научно-наставна и сарадничка звања на универзитету

Члан 81.

(1) Минимални услови за избор академског особља у научно-наставна и сарадничка звања у наставном и научноистраживачком раду на универзитету су:

- 1) за доцента може бити биран кандидат који испуњава следеће услове:
  1. научно звање доктора наука у одговарајућој научној области,
  2. најмање три научна рада из научне области за коју се бира, објављена у научним часописима и зборницима са рецензијом, од којих је најмање

- један објављен у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја,
3. доказане наставничке способности, односно има приступно предавање из области за коју се бира, позитивно је оцијењен од високошколске установе или има позитивну оцјену педагошког рада у студентским анкетама током цјелокупног претходног изборног периода,
- 2) за ванредног професора може бити биран кандидат који испуњава сљедеће услове:
1. има проведен најмање један изборни период у настави у звању доцента,
  2. најмање пет научних радова из научне области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом, од којих је један научни рад у научном часопису међународног значаја или научном скупу међународног значаја и најмање један научни рад објављен у истакнутом научном часопису међународног значаја, након избора у звање доцента,
  3. има најмање једну научну монографију (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, или универзитетски уџбеник (са ISBN бројем),
  4. доказане наставничке способности, позитивно је оцијењен од високошколске установе или има позитивну оцјену педагошког рада у студентским анкетама током цјелокупног претходног изборног периода,
  5. је био члан комисије за одбрану мастер или магистарског рада или докторске дисертације, или има успјешно реализовано менторство кандидата на другом или трећем циклусу студија,
  6. доказ да је остварио најмање један од три елемента из члана 80. став 2. овог закона,
- 3) за редовног професора може бити биран кандидат који испуњава сљедеће услове:
1. има проведен најмање један изборни период у настави у звању ванредног професора,
  2. најмање осам научних радова из научне области за коју се бира, објављених у научним часописима и зборницима са рецензијом, од којих су два научна радова у научним часописима међународног значаја или научном скупу међународног значаја и најмање један научни рад објављен у истакнутом научном часопису међународног значаја, након избора у звање ванредног професора,
  - 3. има цитираност научних публикација од минимум пет хетероцитата,**
  4. има двије публикације из научне области за коју се бира (са ISBN бројем) које се категоришу као научна монографија или универзитетски уџбеник,
  5. доказане наставничке способности, позитивно је оцијењен од високошколске установе или има позитивну оцјену педагошког рада у студентским анкетама током цјелокупног претходног изборног периода,
  6. је био члан комисије за одбрану мастер, магистарског или докторске дисертације, или има успјешно реализовано менторство кандидата на другом или трећем циклусу студија,
  7. доказ да је остварио најмање два од три елемента из члана 80. став 2. овог закона,
- 4) за асистента може бити биран кандидат који има завршен први циклус студија у одговарајућој области са најмање 240 ECTS бодова и најнижом просјечном оцјеном 8,0, или еквивалент,
- 5) за вишег асистента може бити биран кандидат који:

1. има завршен други циклус студија у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или еквивалент или
  2. има научни степен магистра наука у одговарајућој области са најнижом просјечном оцјеном на основном студију и постдипломском студију 8,0, или еквивалент,
- б) за лектора може бити биран кандидат који има објављене стручне и научне радове и има:
1. завршен други циклус студија са најнижом просјечном оцјеном и на првом и на другом циклусу студија 8,0 или еквивалент или
  2. научни степен магистра наука са најнижом просјечном оцјеном на основном студију и постдипломском студију 8,0 или еквивалент.

(2) Под научном облашћу из става 1. овог члана подразумијева се ужа научна област у складу са Правилником о научним и умјетничким областима, пољима и ужим областима.

Правилник о условима за избор у звања

Члан 87.

(1) Министар доноси Правилник о условима за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања.

(2) Правилником из става 1. овог члана прописују се и критеријуми за категоризацију часописа у складу са чланом 86. овог закона.

(3) Поступак за избор у научно-наставна, умјетничко-наставна, наставна и сарадничка звања утврђују се општим актом високошколске установе, у складу са чл. 81. до 85. овог закона и Правилником из става 1. овог члана.

Запошљавање и ангажовање наставника и сарадника

Члан 97.

(1) Сенат утврђује листу одговорних наставника и сарадника за извођење наставе у наредној академској години најкасније мјесец дана прије почетка академске године коју је високошколска установа дужна да јавно објави.

(2) Високошколска установа на основу листе одговорних наставника и сарадника ангажује недостајуће наставнике и сараднике који имају избор у звање, уз обавезу да наставни процес организује на квалитетан, рационалан и ефикасан начин.

(3) Наставници и сарадници закључују са високошколском установом уговор о раду са пуним или непуним радним временом у складу са овим законом и прописима из области рада.

(4) Наставник и сарадник који има заснован радни однос са пуним радним временом код другог послодавца у земљи или иностранству не може имати заснован радни однос са пуним радним временом на високошколској установи.

(5) Наставнику и сараднику из става 4. овог члана високошколска установа ће отказати уговор о раду без права на отказни рок и без спровођења поступка за утврђивање дисциплинске одговорности.

(6) Наставнику и сараднику из ст. 4 овог члана радни однос престаје даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.

Статус запослених који нису изабрани у звање

Члан 98.

(1) У случају да наставник или сарадник не буде изабран у исто или више звање, престаје му радни однос.

(2) Лице из става 1. овог члана нема право на отпремнину у складу са прописима којима су регулисани радни односи.

(3) За наставника или сарадника који је запослен на високошколској установи и који је био учесник на конкурс за избор у звање, а који није окончан у року из члана 91. став 7. овог закона, неће се прекидати радни однос на високошколској установи до окончања поступка избора.

(4) Наставници и сарадници којима је истекао изборни период могу учествовати у наставном процесу као одговорни наставници и сарадници, најдуже два мјесеца након истека изборног периода.

(5) Наставнику и сараднику из ст. 1 овог члана радни однос престаје даном достављања рјешења о отказу уговора о раду.

Јединствени информациони систем

Члан 113.

(1) Министарство, с циљем прикупљања свеобухватних и стандардизованих података о високом образовању, води јединствени информациони систем **високог образовања** (у даљем тексту: **ЈИСВО**).

(2) Министар правилником прописује начин прикупљања, похрањивања, **размјене** и обраде информација, односно остале процедуре важне за рад **ЈИСВО-а**.

(3) Све високошколске установе дужне су да омогуће приступ подацима у својим информационим системима за потребе уноса и ажурирања података у **ЈИСВО-у**.

(4) Све високошколске установе које немају информациони систем, односно чији информациони систем не располаже с одговарајућим подацима, дужне су да изврше прикупљање и обраду тих података на начин да буде омогућен њихов благовремен и несметан унос у ЈИСВО.

Школарине

Члан 123.

(1) Школарина на јавним високошколским установама у смислу овог закона је:

- 1) износ средстава којим редовни студент првог и другог циклуса студија који је уписан у складу са чланом 69. став 4. овог закона учествује у суфинансирању укупних трошкова за једну годину студија, ако не испуни услове за упис наредне године студија, односно ако обнавља годину,
- 2) износ средстава којим редовни студент првог, другог и трећег циклуса студија који је уписан у складу са чланом 54. став 1. тачка 15) овог закона учествује у финансирању укупних трошкова за једну годину студија.

(2) Јавна високошколска установа доставља Министарству приједлог висине школарине из става 1. тачка 1) овог члана, најкасније до 31. марта текуће године за наредну академску годину.

(3) Министарство предлаже Влади висину школарине из става 1. тачка 1) овог члана за све студијске програме на јавним високошколским установама.

(4) Влада доноси одлуку о висини школарине из става 3. овог члана за све студијске програме на јавним високошколским установама, за сваку академску годину.

(5) Редовни студенти првог и другог циклуса студија који су уписани у складу са чланом 69. став 4. овог закона финансирају се из буџета Републике у првој и свакој наредној години студија коју први пут уписују.

(6) Редовни студенти првог **и другог** циклуса студија уписани у складу са чланом 69. став 4. овог закона који први пут обнављају завршну годину студија финансирају се из буџета Републике.

(7) Права из ст. 5. и 6. овог члана студент може користити само на једном студијском програму, на истом нивоу студија, на јавним високошколским установама.

(8) Студент који прекине школовање у току прве године студија у којој је користио право из става 5. овог члана, дужан је прије исписа платити износ школарине за ту годину, одређене у складу са ставом 4. овог члана.

(9) Изузетно, на приједлог вијећа чланице универзитета и уз сагласност Министарства, редовни студенти првог циклуса студија који су уписани у складу са чланом 54. став 1. тачка 15) овог закона, могу користити право из става 5. овог члана од треће године првог циклуса студија, ако нису обнављали претходне године студија и имају просјечну оцјену изнад 8,00.

(10) Висину школарине из става 1. тачка 2) овог члана и остале накнаде које студенти плаћају током школовања одређује високошколска установа и дужна је да прије расписивања конкурса за упис нових студената објави висину школарине и остале накнаде за све студијске програме на начин доступан јавности.

Новчане казне

Члан 131.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај високошколска установа, ако:

- 1) не омогући јавност приликом провјере свих облика знања (члан 19. став 2. тачка 4),
- 2) не објави наставни план прије почетка наставе за наредну академску годину (члан 20. став 6),
- 3) не достави податке за Регистар, а у складу са правилником из члана 39. став 3. овог закона,
- 4) упише студента супротно одредбама члана 67. овог закона,
- 5) не закључи уговор са студентом који је уписан на ту високошколску установу или закључи уговор супротно одредбама члана 68. став 2. овог закона,
- 6) не достави приједлог плана уписа у року који је утврђен чланом 69. став 1. овог закона,
- 7) не достави процјену о потребним финансијским средствима за извођење студијског програма у складу са чланом 69. став 5. овог закона,
- 8) не врши провјеру знања или не организује полагање испита у складу са чланом - 74. овог закона,
- 9) студенту не омогући полагање испита пред испитном комисијом у складу са чланом 76. овог закона,
- 10) изврши избор у звања супротно одредбама чл. 80. до 85. овог закона,

- 11) не распише и не оконча конкурс за избор наставника и сарадника у складу са чланом 91. овог закона,
  - 12) не утврди одговорног наставника и сарадника и не објави или објави нетачну листу одговорних наставника и сарадника (члан 97),
  - 13) својим статутом не утврди методе за праћење извршавања обавеза академског особља у складу са чланом 102. став 4. овог закона,
  - 14) не води или ако води неуредно евиденције прописане **чланом 112. став 1. и чланом 114. став 1. овог закона,**
  - 15) **не омогуће приступ подацима у својим информационим системима за потребе уноса и ажурирања података у ЈИСВО-у у складу са чланом 113. став 3. овог закона, и не изврше прикупљање и обраду података на начин да буде омогућен њихов благовремен и несметан унос у ЈИСВО, у складу са чланом 113. став 4. овог закона,**
  - 16) прије расписивања конкурса за упис нових студената не утврди и Министарству не предложи висину школарине за наредну академску годину за све студијске програме (члан 123. став 2),
  - 17) не објави висину свих накнада у складу са чланом 123. став 10. овог закона,
  - 18) приватна високошколска установа не објави висину школарине и осталих накнада у складу са чланом 128. став 2. овог закона,
  - 19) не усклади статут или друге опште акте са овим законом (члан 149).
- (2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у високошколској установи, новчаном казном од 1.500 КМ до 3.000 КМ.

Рок за подношење захтјева за акредитацију високошколске установе

Члан 136.

(1) Високошколске установе које су уписане у Регистар дужне су да поднесу захтјев за акредитацију високошколске установе, ако су испуниле услов из члана 40. став 1. овог закона, у складу са прописима које доноси Агенција, најкасније у року од шест мјесеци од дана доношења прописа Агенције.

(2) **Под акредитованим установама из Републике, у смислу члана 40. став 4. овог закона, сматрају се и високошколске установе које имају дозволу за рад и у поступку су прве акредитације, до окончања поступка акредитације.**